

Тетяна ДЯЧУК,

orcid.org/0000-0002-8680-3765

доцент кафедри української мови та культури
факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету
(Київ, Україна) *tmd318@bigmir.net*

Світлана ЛИТВИНСЬКА,

orcid.org/0000-0002-5761-5124

доцент кафедри української мови та культури
факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету
(Київ, Україна) *svitlana.lytvynska@npp.nau.edu.ua*

Надія СЕНЧИЛО-ТАТЛІЛОГЛУ,

orcid.org/0000-0001-9196-7118

доцент кафедри української мови та культури
факультету лінгвістики та соціальних комунікацій
Національного авіаційного університету
(Київ, Україна) *nadiia.senchylo@npp.nau.edu.ua*

СТРУКТУРНІ ТИПИ АВІАЦІЙНИХ ТЕРМІНІВ

У статті аналізуються авіаційні терміни, відібрані з джерел останніх років, з точки зору їх структури в контексті тих вимог, які формулює сучасна наука до форми та змісту цієї групи лексики. Кількісно структурні типи у вибірці представлені таким чином: терміни-слова становлять 21%; терміни-словосполучення – 79%, серед яких двокомпонентні терміни складають 24,82%, трикомпонентні – 21,94%, чотирикомпонентні – 16,90%, п'ятикомпонентні – 4,31%, шестикомпонентні – 3,23%.

Більшість простих авіаційних термінів утворена з двох повнозначних слів, зокрема з опорного компонента-іменника та атрибута (здебільшого відносного прикметника, інколи дієприкметника), залежного від нього (авіаційний шум, передпольотний огляд тощо). З-поміж складених термінів-словосполучень найпродуктивнішими є трикомпонентні терміни, зокрема утворені за моделлю «іменник + прикметник + іменник» (суб'єкти авіаційної діяльності, сертифікат льотної придатності).

Складне синтаксичне ціле, або так звані описові конструкції, які містять п'ять та більше компонентів, називають вузькі авіаційні поняття й мають обмежену сферу вживання. З точки зору семантики такі поліструктурні утворення наближаються до своїх визначень, що суперечить призначенню терміна. На наш погляд, з авіаційної терміносистеми варто усувати такі терміни, послідовно замінюючи їх на значеннєво адекватні, але формально простіші лексичні одиниці. Нині приклади оптимізації формальної структури термінів поодинокі (Державна авіаційна служба України – Державіаслужба, Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях – Держспецфонд).

Таким чином, вимога формальної короткості термінів як мовних знаків наукових понять в аналізованій вибірці авіаційних термінів не дотримана. Варто вдосконалити формальну структуру авіаційних термінів шляхом утворення моноструктурних лексичних одиниць, зменшення компонентів термінологічних словосполучень.

Ключові слова: авіаційний термін, авіаційна термінологія, композит, юкстапозит, аббревіатура, термін-слово, термін-словосполучення.

Tetiana DIACHUK,

orcid.org/0000-0002-8680-3765

Associate Professor at the Department of Ukrainian Language and Culture
of the Faculty of Linguistics and Social Communications
National Aviation University
(Kyiv, Ukraine) *tmd318@bigmir.net*

Svitlana LYTUVNSKA,

orcid.org/0000-0002-5761-5124

Associate Professor at the Department of Ukrainian Language and Culture
of the Faculty of Linguistics and Social Communications
National Aviation University
(Kyiv, Ukraine) *svitlana.lytvynska@npp.nau.edu.ua*

Nadiia **SENCHYLO-TATLILIOGLU**,

orcid.org/0000-0001-9196-7118

Assistant Professor at the Department of Ukrainian Language and Culture
of the Faculty of Linguistics and Social Communications
National Aviation University
(Kyiv, Ukraine) nadiia.senchylo@npp.nau.edu.ua

STRUCTURAL TYPES OF AVIATION TERMS

In this article is analyzed aviation terms selected from sources of recent years, from the point of view of their structure in the context of the requirements formulated by modern science. Quantitatively are presented structural types in the sample as follow: word terms – 21%; phrases and phrases – 79%, among which two-component terms – 24.82%, three-component terms – 21.94%, four-component – 16.90%, five-component – 4.31% and six-component – 3.23%.

Most of the simple aviation terms are formed from two significant words. In particular, this is a supporting component of a noun and an attribute which depends on it: aircraft noise, pre-flight inspection, and others.

Among the compound terms-phrases are three-component terms the most productive in particular formed according to the model: noun + adjective + noun. For example, subjects of aviation activity, certificate of airworthiness.

A complex syntactic is called narrow aviation concepts and has a limited scope or so-called descriptive constructions containing five or more components. From the point of view of semantics are approaching their definitions such polystructural formations contrary to the purpose of the term.

In our opinion, it is worth eliminating such terms from the aviation terminology system, consistently replacing them with adequate in meaning, but formally simpler lexical units. For example, the State Aviation Service of Ukraine – State Aviation Service, the State Specialized Fund for Financing National Expenditures for Aviation Activities and Ukraine's Participation in International Aviation Organizations – Derzhspetsfond.

Thus, the requirement for formal brevity of terms as linguistic signs of scientific concepts in the analyzed sample of aviation terms is not provided. It is worth improving the formal structure of aviation terms by forming monostructural lexical units, reducing the components of terminological phrases.

Key words: aviation term, aviation terminology, composite, juxtaposite, abbreviation, term-word, term-word combination.

Постановка проблеми. Авіаційна терміносистема – цілісна динамічна множина термінів, що називає поняття авіаційної галузі. Світова наукова думка в царині термінознавства напружувала низку вимог щодо того, яким має бути ідеальний термін. Однією з базових є вимога формальної лаконічності, тобто термін – мовний знак наукового поняття – має бути стислим і не розростатися до наукової дефініції. Більш того, окремі дослідники зазначають, що ознака формальної короткості корелює з тим, яке поняття номінує термін: чим актуальніше поняття назване терміном, тим більшої ваги набуває значення структурної компактності, формальної досконалості.

Аналіз досліджень. З-поміж небагатьох дослідників, що аналізували структуру авіаційних термінів, виділяються праці Л. А. Халіновської – першої дослідниці авіаційної термінології сучасної української мови. Окремі аспекти української авіаційної термінології досліджували О. В. Ковтун, Т. М. Дячук.

Мета статті – на основі досліджень структури авіаційних термінів, відібраних зі сфери їхнього безпосереднього функціонування, а саме нормативних документів, офіційного сайту Державної авіаційної служби України (усього 500 терміноо-

диниць), проаналізувати структурні типи авіаційних термінів, щоби в подальшому напрацювати можливі рекомендації щодо вдосконалення формальної структури авіаційних термінів.

Виклад основного матеріалу. Розуміння важливості деривації спеціальної, зокрема термінологічної, лексики як одного з основних шляхів називання наукових понять є важливою умовою успішного упорядкування формального рівня терміносистем, розроблення термінологічних стандартів тощо.

У лінгвістичних дослідженнях останніх років велика увага приділена проблемам номінації. Під номінацією прийнято розуміти «закріплення за певним референтом спеціального знака, що об'єктивізує дійсність і спричиняє її своєрідне «відчуження» від індивідуального осмислення» (Кубрякова, 1978: 6–7). Теорія номінації перебуває у тісному зв'язку з комунікацією, адже однією з основних обов'язкових функцій мови є комунікативна (спілкування можливе тому, що «будь-яка мовна одиниця, наділена змістом і співвіднесена з якимось екстралінгвістичним об'єктом, виконує <...> номінативну функцію – <...> називає дещо» (Косериу, 1963: 74).

Виділяють два підходи до дослідження спеціальної лексики, а саме семасіологічний (від форми

до змісту) та ономасіологічний (від поняття до форми, яка називає це поняття). Якщо перший підхід (семасіологічний) спрямований на вивчення засад внутрішньої організації елементів незалежно від мовців, то ономасіологічний – на функціонування мови в конкретних комунікативних умовах. Саме ономасіологічний підхід пов'язує номінацію з комунікацією та робить процеси деривації термінів комунікативно спрямованими.

Комунікативно-функціональна спрямованість термінологічної номінації спричинена природою термінів, в основі яких лежить «поняттєвий каркас», бо терміноодиночці «зближує єдність, близькість тих реалій, понять, найменуваннями яких вони виступають» (Даниленко, 1977: 52).

Шляхи та способи мовної номінації поширюються на термінологічну. Специфіка останньої зумовлюється денотативною залежністю термінів і виявляється в особливостях добору словотвірних моделей та формантів, наданні переваги окремим способам деривації (Дячук, 2003: 97–98).

З точки зору структури традиційно усі лексичні одиниці мови прийнято поділяти на прості, складні та складені найменування. Такий поділ доречний і в терміносистемах.

Як показує аналіз фактичного матеріалу, терміни-слова (їх майже 21%) перебувають у меншості: ті, що мають один корінь, становлять 11%: *літак, резидент, нерезидент, ресертифікація, перевізник, дирижабль, орнітоптер, заява, експлуатант, заявник, планер, аеростат, транспондер*; композити – 7,52%: *параплан, авіап перевезення, вантажоперевезення, пасажиропотоки, мотопланер, аеронавігація, мотодельтаплан, гвинтокрил, вертоліт, поштовантажопотоки*; юкстапозити – 1,43%: *пілот-власник, кулі-пілоти*; аббревіатури – 1,07%: *Украаерорух, Державіаслужба, Держспецфонд*.

З-поміж вибірки авіаційних термінів більшість (79%) складають словосполучення. Такий результат підтверджує думку окремих науковців про те, що «понад 70% термінів у різних терміносистемах – це словосполучення» (Тараненко, 1986: 171), а також те, що, на відміну від старіших терміносистем, де часто використовують термінооднослови, у більш молодих системах простежується тяжіння до бінарних і багатокомпонентних термінів (Суперанская, 1989: 120). На наш погляд, такий стан речей є свідченням того, що в авіаційній терміносистемі існує дефіцит засобів вербального вираження, адже відсутні моноструктурні мовні знаки, які б називали авіаційні поняття. На думку дослідників галузевих терміносистем (Г. В. Наконечна, І. І. Козловець, Л. О. Симоненко,

С. М. Дорошенко), «аналіз динаміки номінативних процесів в українській термінології на різних синхронних зрізах засвідчує стійку тенденцію зростання синтаксичної деривації» (Малевиц, 2009: 35). Для порівняння, у соціально-економічній терміносистемі синтаксичним способом утворено приблизно 66% термінів (Дячук, 2003: 117).

Порівняно з терміном-словом термін-словосполучення з лінгвістичного боку відрізняється більшою формальною складністю та вищим ступенем конкретизації понять. Залежні компоненти, що приєднуються до основних, ядерних, у словосполученні передають додаткові уточнювальні видові ознаки певного поняття. Наприклад, у терміні *комерційна авіація* гіперонімом, тобто лексемою, що називає родові поняття, виступає слово *авіація*, а термін-гіпонім *комерційна* уточнює значення цього опорного компонента.

У термінах-словах, як і в загальноживаних лексемах, носієм номінації є лексичне значення, у поліструктурних термінах – відношення між компонентами словосполучень, що виявляється в семантико-синтаксичній єдності.

Значеннева будова терміна-словосполучення мотивується лексичним значенням його складових частин, проте вона не тотожна сумі цих значень, а є результатом узагальненого об'єднання значення окремих компонентів в одну складену, хоч і лексично членовану одиницю. Наприклад, термін *комерційна авіація* позначає авіацію, що використовується для регулярних або нерегулярних авіатранспортних перевезень, пасажирів, пошти або вантажу чи виконання авіаційних робіт за плату або за договором найму. Компоненти цього словосполучення мають такі значення: *авіація* (фр. aviation, від лат. avis – птах) – узагальнена назва літальних апаратів, важчих за повітря, призначених для польотів у навколосемному повітряному просторі; сукупність структур і організацій, що застосовують літальні апарати й мають аеродроми та техніку, що забезпечує польоти; *комерційний* – той, що стосується комерції; здійснює діяльність, розраховану на одержання прибутку; утримується, оплачується приватними особами; недержавний. Отже, загальне значення терміна *комерційна авіація* мотивоване семантикою його лексично повноцінних частин *авіація* та *комерційна*.

Кількість термінів, що складаються з двох компонентів, в аналізованій вибірці становить 24,82%, з трьох – 21,94%, з чотирьох – 16,90%, з п'яти – 4,31%, з шести – 3,23%.

Терміни-словосполучення, що складаються з двох повнозначних слів, представлені двома моделями, а саме поєднанням іменника в називному

відмінку та прикметника (рідше дієприкметника) і поєднанням двох іменників, де один представлений у називному відмінку, а інший – у родовому.

Більшість двокомпонентних термінів утворена з опорного компонента-іменника та атрибута, залежного від нього. У ролі залежних компонентів виступають, як правило, відносні прикметники, такі як *повітряне судно, цивільна авіація, метеорологічний радіозонд, авіаційний шум, повітряний простір, передпольотний огляд, комерційна експлуатація, змагальний політ, презентаційний політ, технічне обслуговування, договірні лінії, повітряне сполучення, повітряні лінії, авіаційна подія, аеронавігаційне обслуговування*. Майже вчетверо менше у вибірці авіаційних термінів, утворених поєднанням двох іменників: *експлуатант аеродрому, член екіпажу, сертифікат експлуатанта, безпека польотів, недолік рівня 1, недолік рівня 2*.

Терміни, утворені з двох слів, виступають у ролі базисних структур для побудови складніших, багатокомпонентних термінів.

Складені терміни (три й більше слова; їх у нашій вибірці 46,38%) утворюються шляхом уточнення значення простих компонентами-конкретизаторами. Для порівняння, у соціально-економічній терміносистемі прості терміни становлять майже 43%, складені (три та більше слів – лише 23%) (Дячук, 2003: 120).

Семантичним ядром трикомпонентного терміна виступає слово, виражене іменником. Ядро «обростає додатковими уточнювальними визначеннями, і таким чином досягається смислова цілісність, точність дефініції того або іншого поняття, що є надзвичайно важливим для наукової термінології, де точна відповідність найменування поняттю має першочергове значення» (Коваль, 1970: 293).

Найбільшою продуктивністю з-поміж аналізованих трикомпонентних термінів відзначаються такі дві моделі:

1) іменник + прикметник + прикметник: *судно експериментальне повітряне, судно безпілотне повітряне, оперення вертикальне хвостове, перевезення регулярні повітряні, простір відокремлений повітряний, екіпаж мінімальний льотний;*

2) іменник + прикметник + іменник: *фюзеляж повітряного судна, авіація загального призначення, перереєстрація повітряного судна, сертифікат льотної придатності, командир повітряного судна, стандарти технічного обслуговування, суб'єкти авіаційної діяльності*. Деяко більша кількість термінів утворена за другою структурною схемою.

Складнішою формою фіксації авіаційних понять є багатокомпонентні (4 та більше слів), які побудовані зі структур нижчих порядків. Формальна організація таких одиниць не відзначається стрункністю. Термінологізацію подібних багатокомпонентних назв можна вважати відносною, оскільки такі терміни виступають описами наукових понять.

Чотирикомпонентні терміни становлять 16,90% від загальної кількості аналізованих термінів. Утворюються такі терміни шляхом додавання якоїсь нової характеристики до поняття, вираженого дво- чи трикомпонентним терміном. Найбільше з-поміж аналізованої вибірки чотирикомпонентних термінів, утворених за моделлю «прикметник + іменник + прикметник + іменник», інколи ускладненою прийменниками (8,67%): *ресстраційне посвідчення повітряного судна, ресстраційний знак повітряного судна, серійний номер повітряного судна, технічне обслуговування повітряного судна, льотна придатність повітряних суден, державний інспектор з авіаційного нагляду, тимчасовий облік повітряних суден, повітряне судно з поворотними гвинтами, літальний апарат, важчий за повітря, літальний апарат, легший за повітря*. Менша кількість термінів утворена за моделлю «іменник + іменник + прикметник + іменник» (4,62%), інколи ускладненою прийменниками: *свідоцтво про виключення повітряного судна, договір лізингу повітряного судна, сертифікат перегляду льотної придатності, умови експлуатації договірних ліній, коефіцієнт зайнятості пасажирських крісел, персонал з перегляду льотної придатності*. Порівняно продуктивною є модель «іменник + прикметник + прикметник + іменник» (майже 3%): *програма єдиного європейського неба, тип цивільного повітряного судна*.

П'ятикомпонентні авіаційні терміни трапляються не так часто, становлячи 4,31% від загальної кількості термінів. Структурно такі номінації дуже різноманітні, основою для їх утворення служать дво-, три або чотирикомпонентні лексеми: *бортові радіостанції цивільного повітряного судна, безпілотні некеровані аеростати без корисного вантажу, уповноважений орган з питань цивільної авіації*.

На синтаксичну будову три-, чотири- та п'ятикомпонентних термінів накладаються певні обмеження: такі словосполучення організовані або синтаксичним зв'язком узгодженням, або керуванням. Прилягання використовується вкрай рідко.

У наявній вибірці виявлено терміни зі складним зв'язком компонентів (шість та більше слів), що мають відносно невисоку продуктивність.

Останню обставину можна пояснити тим, що такі складені найменування незручні в комунікативних актах: *заступник голови з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій та цифровізації; Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях, Державний реєстр цивільних повітряних суден України, акт побудови повітряного судна аматорської конструкції, система технічних бортових журналів повітряних суден, система записів з підтримання льотної придатності повітряних суден.*

З-поміж аналізованих термінів є чимало таких, що, окрім словесних позначень, містять цифри, позначення латинською графікою: *повітряне судно ELA1, повітряне судно LSA, Part-66 персонал, планер ELA1, мотопланер ELA1, недолік рівня 1, недолік рівня 2, категорія класу-рейтингу А, категорія класу-рейтингу В, категорія класу-рейтингу С, категорія класу-рейтингу D.*

Складні синтаксичні єдності (5 та більше слів) за своїм значенням наближаються до дефініцій, що суперечать призначенню термінів бути лаконічним мовним знаком певного наукового поняття. Такі багатокомпонентні терміни варто усувати з терміносистем. Деякі приклади вдалого спрощення будови багатокомпонентних термінів спостерігаються у сфері функціонування: *Державна авіаційна служба України – Державіаслужба; Державний спеціалізований фонд фінансування загальнодержавних витрат на авіаційну діяльність та участь України у міжнародних авіаційних організаціях – Держспецфонд.*

За ступенем термінологічності кожного з компонентів та здатністю вступати в двосторонні зв'язки терміни традиційно класифікують на вільні та зв'язані.

Вільними вважаються терміни-словосполучення, компоненти яких є термінами; семантика такого терміна мотивується значенням його компонентів: *авіаційна галузь, авіаційні підприємства.* Проте більшість авіаційних термінів-словосполучень є зв'язаними та утвореними поєднанням термінів та нетермінів: *авіаційна подія, авіаційний шум, екологічна безпека, безпека авіації, дуже легке повітряне судно, надлегке повітряне судно,*

свідощтво про виключення повітряного судна, літальний апарат, важчий за повітря, літальний апарат, легший за повітря, авіація загального призначення, льотна придатність повітряних суден. Значення таких термінів не мотивується або майже не мотивується значенням тих компонентів, які утворюють таке словосполучення.

Авіаційні терміни, утворені з компонентів-нетермінів, рідко трапляються в авіаційній терміносистемі: *літний період, договірні лінії, повітряний простір, відокремлений повітряний простір.*

Складовими компонентами низки авіаційних термінів часто бувають одні й ті самі лексеми, наприклад відносні прикметники *авіаційний, льотний, повітряний;* іменник *авіація* та інші виступають компонентами багатьох авіаційних термінів. Цей спосіб сприяє систематизації авіаційної логіко-поняттєвої сфери: *авіаційне законодавство, авіаційна держава, авіаційна техніка, авіаційна подія, авіаційна галузь, авіаційні підприємства, авіаційні власті, авіаційний шум, авіаційні організації, авіаційне правило, авіаційна діяльність, суб'єкти авіаційної діяльності.*

Висновки. Під час аналізу вибірки авіаційних термінів нами було виявлено, що авіаційні поняття називаються однокореновими лексичними одиницями, поєднанням двох (рідше – трьох) коренів у межах одного слова (композирами), цілісно оформленими словами, які поєднані безпосередньо, без з'єднувальних голосних за допомогою дефіса (юкстапозитами); аббревіатурами; складеними найменуваннями, дво- та багаточленними словосполученнями.

Громіздкі описові конструкції, які містять п'ять та більше компонентів, називають вузькі авіаційні поняття й мають обмежену сферу вживання. З точки зору семантики такі поліструктурні утворення наближаються до своїх визначень, що суперечить призначенню терміна. На наш погляд, варто усувати з авіаційної терміносистеми такі терміни, послідовно замінювати їх на значеннєво адекватні, але формально простіші назви.

Функціонування в межах досліджуваної групи значної кількості термінів-словосполучень, що мають інваріантний стрижневий компонент, сприяє систематизації авіаційної терміносистеми загалом.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горох : онлайн-бібліотека. URL: <https://goroh.pp.ua> (дата звернення: 15.01.2021).
2. Даниленко В. П. Русская терминология. Опыт лингвистического описания. Москва : Наука, 1977. 246 с.
3. Дячук Т. М. Українська соціально-економічна термінологія: становлення і кодифікація : дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.01. Київ, 2003. 260 с.
4. Енциклопедія сучасної України. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=42355 (дата звернення: 12.01.2021).

5. Звіт про діяльність Державної авіаційної служби України за 2020 рік. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit_2020/davias-zvit-2020.pdf (дата звернення: 05.02.2021).
6. Коваль А. В. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. Київ : Видавництво Київського університету, 1970. 306 с.
7. Косериу Э. Синхрония, диахрония и история. *Новое в лингвистике*. 1963. Вып. 3. С. 143–347.
8. Кубрякова Е. С. Части речи в ономаσιологическом освещении. Москва : Наука, 1978. 115 с.
9. Малевич Л. М. Багатокомпонентні термінологічні одиниці і проблема їх кодифікації. *Українська термінологія і сучасність*. Київ : КНЕУ, 2009. С. 35–38.
10. Підтримання льотної придатності повітряних суден та авіаційних виробів, компонентів і обладнання та схвалення організацій і персоналу, залучених до виконання цих завдань. *Авіаційні правила України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0316-19#Text> (дата звернення: 02.02.2021).
11. Правила реєстрації цивільних повітряних суден в Україні. *Авіаційні правила України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0240-19#Text> (дата звернення: 02.02.2021).
12. Суперанская А. В. Общая терминология: вопросы теории. Москва : Наука, 1989. 246 с.
13. Тараненко О. О. Місце метафори у словотворчих процесах. *Мовознавство*. 1986. № 3. С. 11–16.
14. Халіновська Л. А. Українська авіаційна термінологія: формування і функціонування. Київ : КММ, 2017. 231 с.

REFERENCES

1. Horokh: onlain-biblioteka [Peas: an online library] URL: <https://goroh.pp.ua> (data zvernennia – 15.01.2021) [in Ukrainian].
2. Danilenko V. P. Russkaya terminologiya. Opyt lingvisticheskogo opisaniya [Russian terminology. Experience of linguistic description]. Moskva: Nauka, 1977. 246 s. [in Russian].
3. Diachuk T. M. Ukrainska sotsialno-ekonomichna terminolohiia: stanovlennia i kodyfikatsiia: dys... kand. filol. nauk : 10.02.01. Kyiv, 2003. 260 p. [in Ukrainian].
4. Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy [Encyclopedia of modern Ukraine]. URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=42355 (data zvernennia – 12.01.2021) [in Ukrainian].
5. Zvit pro diialnist Derzhavnoi aviatsiinoi sluzhby Ukrainy za 2020 rik [Report on the activities of the State Aviation Service of Ukraine for 2020]. URL: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/sites/1/17-civik-2018/zvit_2020/davias-zvit-2020.pdf (data zvernennia – 05.02.2021) [in Ukrainian].
6. Koval A. V. Naukovyi styl suchasnoi ukrainskoi literaturnoi movy. Struktura naukovoho tekstu [Scientific style of modern Ukrainian literary language. The structure of the scientific text]. Kyiv: Vydavnytstvo Kyivskoho universytetu, 1970. 306 p. [in Ukrainian].
7. Koseriu E. Sinkhroniya, diakhroniya i istoriya. Nove v lingvistike [Synchrony, diachrony and history. New in linguistics]. Moskva, 1963. Vyp. 3. P. 143–347 [in Russian].
8. Kubryakova E. S. Chasti rechi v onomasiologicheskom osveshchenii [Parts of speech in onomasiological lighting]. Moskva: Nauka, 1978. 115 p. [in Russian].
9. Malevych L. M. Bahatokomponentni terminolohichni odynytsi i problema y ikh kodyfikatsii [Multicomponent terminological units and the problem of their codification]. *Ukrainska terminolohiia i suchasnist*. Kyiv: KNEU, 2009. P. 35–38 [in Ukrainian].
10. Pidtrymannia lotnoi prydatnosti povitrianykh suden ta aviatsiinykh vyrobiv, komponentiv i obladnannia ta skhvalennia orhanizatsii i personalu, zaluchenykh do vykonannia tsykh zavdan [Maintaining the airworthiness of aircraft and aircraft products, components and equipment and approving the organizations and personnel involved in these tasks]. *Aviatsiini pravyla Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0316-19#Text> (data zvernennia – 02.02.2021) [in Ukrainian].
11. Pravyla reiestratsii tsyvilnykh povitrianykh suden v Ukraini [Rules for registration of civil aircraft in Ukraine]. *Aviatsiini pravyla Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0240-19#Text> (data zvernennia – 02.02.2021) [in Ukrainian].
12. Superanskaya A. V. Obschchaya terminologiya: Voprosi teorii [General terminology: Questions of theory]. Moskva: Nauka, 1989. 246 p. [in Russian].
13. Taranenko O. O. Mistse metafory u slovotvorchykh protsesakh [The place of metaphor in word-formation processes]. *Movoznavstvo*, 1986. № 3. P. 11–16 [in Ukrainian].
14. Khalinovska L. A. Ukrainska aviatsiina terminolohiia: formuvannia i funktsionuvannia [Ukrainian aviation terminology: formation and functioning]. Kyiv: KMM, 2017. 231 p. [in Ukrainian].